

Sygn. akt I CSK 599/14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko Spółdzielni [...] w S.
o stwierdzenie nieważności ewentualnie uchylenie uchwały,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 marca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 marca 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powódki M. K. od wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 8 maja 2013 r., którym oddalone zostało powództwo w zakresie żądania ustalenia nieważności dwóch uchwał (nr [...]i [...]) Walnego Zgromadzenia Spółdzielni [...] w S. z dnia 28 września 2012 r. Oddalając apelację Sąd drugiej instancji przyjął za prawidłowe ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonane przez Sąd Okręgowy, uznając, że przy podejmowaniu kwestionowanych uchwał nie zostały naruszone przepisy Prawa Spółdzielczego, w szczególności art. 42 tego Prawa.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 217 § 1, art. 227 i art. 232 k.p.c. przez pominięcie wyjaśnienia i ustalenia istotnej dla sprawy okoliczności, czyli nieprzeprowadzenia prawidłowego postępowania dowodowego. Naruszenie przepisów prawa materialnego dotyczy art. 42 § 2, 3 i 9 Prawa spółdzielczego przez ich niezastosowanie oraz art. 36 § 3 Prawa spółdzielczego przez błędną jego wykładnię. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, względnie uchylenie tego wyroku i orzeczenia co do istoty sprawy, zgodnie z żądaniem pozwu, a także zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie można było przyjąć skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na brak przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca, bez odwołania się do art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wskazała na potrzebę wykładni art. 36 § 3 w związku z art. 42 § 2, 3 i 9 Prawa spółdzielczego (dalej jako Pr. spółdz.) i występujące rozbieżności w orzecznictwie sądów. Argumentowała to nowością art. 36 § 3 Pr. spółdz. w obecnym brzmieniu i brakiem jego wykładni przez Sąd Najwyższy. Nie sprecyzowała jednak na czym polegają poważne, zdaniem skarżącej trudności interpretacyjne. Trudności te mają się wiązać z samoistnym charakterem naruszenia procedury wynikającej z powołanego przepisu albo może naruszenie

ma mieć istotny wpływ na wynik głosowania nad uchwałami. Jest to związane z kwalifikowaniem naruszenia art. 36 § 3 Pr. spółdz. w kontekście nieważności uchwał walnego zgromadzenia sprzecznych z prawem (art. 42 § 2 Pr. spółdz.) z możliwym uznaniem, że uchwała jest nieważna tylko w razie stwierdzenia wpływu naruszenia art. 36 § 3 Pr. spółdz. na treść uchwały, jak też przyjęciem, iż takie naruszenie zawsze prowadzi do nieważności uchwały.

Należy podnieść, że ujęcie problemu dokonane przez skarżącą pomija dominujący w orzecznictwie i doktrynie pogląd, że sprzeczność uchwały z prawem może dotyczyć dwóch przypadków: pierwszy, to sprzeczność treści uchwały z ustawą, drugi, to uchybienia formalne przy podejmowaniu uchwały, które mogą jednakże skutkować jej nieważnością tylko wtedy, gdy mogły mieć wpływ na treść uchwały (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2004 r., I CK 78/04, nie publ. oraz z dnia 10 stycznia 2007 r., I CSK 335/06, nie publ.; w odniesieniu do uchwał organów spółek kapitałowych zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2005 r., II CK 477/04, Wokanda 2005, nr 7-8, s. 15; z dnia 5 lipca 2007 r., II CSK 163/07, OSNC 2008, nr 9, poz. 104; z dnia 28 listopada 2007 r., V CSK 285/07, nie publ.; z dnia 29 marca 2009 r., I CSK 253/08, nie publ.; z dnia 16 kwietnia 2009 r., I CSK 362/08, nie publ. oraz z dnia 24 czerwca 2009 r., I CSK 510/08, nie publ.).

Z tego wynika, że nie została wykazana potrzeba wykładni powołanego przepisu Prawa spółdzielczego. Nie ma też takiej potrzeby ze względu na rozbieżności orzecznicze, gdyż skarżąca ograniczyła się do powołania tylko jednego wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2004 r., I CK 78/04, cytując jednakże to orzeczenie fragmentarycznie. Wskazał w nim bowiem Sąd Najwyższy również na to, że uchybienia formalne (niedopuszczenie delegatów do wykonania prawa głosu) skutkuje nieważnością uchwały tylko w przypadku stwierdzenia wpływu takiego uchybienia na treść uchwały. Fragment wybrany przez skarżącą wskazuje jedynie na słuszne stanowisko Sądu Najwyższego, że przy ocenie wpływu uchybienia na treść uchwały trzeba unikać automatyzmu, polegającego na arytmetycznym obliczeniu głosów oraz, że należy uwzględniać cały kontekst okoliczności faktycznych sprawy.

Nie można także uznać wykazania przez skarżącą, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna, na co powołała się w kolejnej podstawie wniosku, bez przytaczania właściwego przepisu (art. 398⁹ par. 1 pkt 4 k.p.c.). Argumentem ma być niezgodność zaskarżonego wyroku z obowiązującym prawem, stanem faktycznym i naruszeniem interesu powoda oraz innych członków pozwanej Spółdzielni. Pełnomocnik powódki nie zauważył, że w orzecznictwie i doktrynie od dawna jest utrwalony pogląd, co oznacza i jak powinno się dowieść oczywistego uzasadnienia skargi kasacyjnej. Jest to naruszenie prawa w wydanym prawomocnym orzeczeniu sądowym, widoczne na pierwszy rzut oka, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy prawnej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11, nie publ.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 18 lipca 2013 r., III CSK 143/13, nie publ.). Jednakże z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika (ss. 4, 9-10), że nawet nieuwzględnienie głosów obecnych na zgromadzeniu 75 pełnomocników w żaden sposób nie wpływałoby na treść uchwały, a w kwestii ewentualnego udziału innych członków pozwanej Spółdzielni powódka nie wykazała, że ich udział prowadziłby do podjęcia uchwały o innej treści. Nie można więc mówić o oczywistym uzasadnieniu skargi i spełnieniu przesłanek z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu.